

ROSENKORSET

Nr 4, 2004

Årg. 28

Filosofi – Mystik – Vetenskap – Kultur

**Tidskrift för
Skandinaviska Storlogen
av Rosenkors-Orden A.M.O.R.C.**

Ansvarig utgivare och redaktör:
Live Söderlund

Ett varmt tack till alla som
gjort denna tidning möjlig.

**Copyright 2004
Skandinaviska Storlogen
av Rosenkors-Orden A.M.O.R.C.
Rösan, Gathes väg 141,
SE-439 36 Onsala,
Sverige – Tel: 0300/569956
rosenkors.orden@amorc.se
www.amorc.se
Alla rättigheter reserverade.**

För frågor eller prenumeration,
kontakta ovanstående adress.

*Artiklar i "Rosenkorset"
speglar inte nödvändigtvis
Rosenkors-Orden A.M.O.R.C.s
mening. Varje artikel måste
enbart bedömas för dess eget värde.*

Innehåll

Stormesterens Sanktum	2
Vår vision	3
Rosenkorstraditionen – Del XIII <i>Magernas Rosenträdgård</i>	4
Rituelle feiringer av vintersolhverv	17
Medfølelse med andre	26
Ta initiativet till kontakt och visa välvilja	29
En dyp overbevisning	30
Billedtekster	32

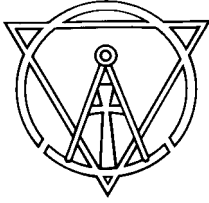

Omslagsbild:

Montering och idéarbete av
frater Trond Grøntoft.

"Rosenkorset i våra hjärtan"

Stormesterens Sanktum

Kjære frater, kjære soror,

Under Rosenkorsets beskyttelse,

Salutem Punctis Trianguli!

I dag er første dagen i resten av ditt liv! En slik logisk påstand er så åpenbar at den nesten kan virke irriterende – i alle fall om man ikke har hatt den beste starten på dagen. Det ligger imidlertid et dyp i den, noe fundamentalt positivt og optimistisk. Den framtidstro og livsglede påstanden også rommer, forestiller jeg meg må være framtreddende kvaliteter ved alle menneskers innerste natur.

Tenk så mye positivt vi har muligheten til å bidra med og gi verden og menneskeheten i våre liv! Og det er aldri for sent å begynne. Måtte følgende affirmasjon være vår *virkelige* julegave til oss selv, våre medmennesker og vår jord:

I dag er første dagen i et liv der vi i enda høyere grad enn tidligere tror på oss selv og våre inneboende uendelige resurser.

I dag er den dag da vi kjenner hvordan vi ved å favne dypet i oss selv, omfavner hele menneskeheten med vår medfølelse og omtanke.

I dag starter den framtid som langsomt men sikkert blir slik vi har drømt om, fordi vi i dette øyeblikk begynner å gjøre de riktige tingene, si de riktige ordene og tenke de riktige tankene.

Måtte så *Rosenkorset* du holder i dine hender inspirere deg til en god start på resten av ditt liv! Og måtte julens fred omslutte og gjennomstrømme ditt vesen.

Live Söderlund, Stormester

Vår vision

Rosencross-Orden A.M.O.R.C. är en ideell organisation som finns över hela världen. Den består av kvinnor och män som söker en djupare insikt om kroppens, själens, livets och naturens stora mysterier.

Rosencross-Orden har genom historien samlat och bevarat ett vetande om inre tidlösa sanningar. Syftet är att göra tidsåldrarnas visdom tillgänglig för seriöst sökande människor. Kunskapen förmedlas genom ett studiesystem som berör alla sidor av tillvaron.

Med den fria tanken som en förutsättning är det vår vision att ge var och en nya möjligheter till ett liv i harmoni med tillvarons skapande konstruktiva krafter. Med förankring i filosofi, mystik, vetenskap och kultur söker vi bygga för en bättre värld.

Kontakta oss för ytterligare information – som erhålles gratis och utan förpliktelser på danska, finska, norska, svenska – eller besök vår hemsida.

Rosencross-Orden A.M.O.R.C.

Internet: www.amorc.se

*Rösan, Gathes väg 141, SE-439 36 Onsala, Sverige
Tel: +46 (0)300 56 99 56 ~ E-post: rosencross.orden@amorc.se*

Rosenkorstraditionen

Dess historia från ursprung till nutid

Del 13: Magernas Rosenträdgård

Av **Christian Rebisse, F.R.C.**

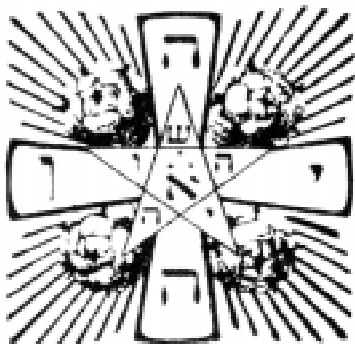
Den senare halvan av 1800-talet och den första halvan av 1900-talet bevittnade en tillströmning av Rosenkorsordnar. I allmänhet hade dessa rörelser ingenting gemensamt med det vi vet om Rosenkorsverksamheten i det förgångna, men var och en av dem försökte, med en viss grad av framgång, att placera sig under deras beskydd. Efter att i vår senaste artikel i denna serie ha diskuterat skapandet av några av dessa grupper, kommer vi nu att fortsätta våra undersökningar genom att inträda i ”magernas rosenträdgård”.

Monte Verità

Under 1800-talet skakades Europa av industrialismens ankomst. Den ändrade samhällsstrukturen radikalt. Denna kris märktes speciellt i Tyskland, där tecken på att förkasta den industriella världen framträdde

1870. En respons till urbaniseringen framkallad av omorganiseringen av arbetskraften kom i form av *Naturism*. Dess efterföljare förespråkade att man skulle fly de förgiftade städerna och skapa samhällen och trädgårdsstäder, så att människorna kunde leva i harmoni med naturen. De som delade denna åsikt samlades snart runt *Lebensreform* (Livsreformen), en rörelse som uppstod år 1892. Tvärtemot 1600-talets Rosenkorsmanifest och de litterära utopier som följde därefter, ansåg Livsreformrörelsen att vetenskapliga framsteg utgjorde en fara. Denna grupp inkluderade anhängare till vegetarism, naturism, spiritualism, naturmedicin, hygienism, det teosofiska samfundet samt artister^[1].

Alfredo Pioda, en schweizisk teosof, försökte att år 1889 etablera ett lekmannakloster som en del av denna rörelse. Hans grupp antog

Den Kabbalistiska Rosenkorsordens symbol.

namnet *Fraternitas*, och residerade på Monte Verità ("Sanningens berg"), nära Ascona, en stad i kantonen Ticino i Schweiz. Franz Hartmann och grevinnan Constance Wachtmeister, som var nära förtrogna med Helena Petrovna Blavatsky, deltog i detta kortlivade projekt. Det var otvivelaktigt denna erfarenhet som inspirerade Franz Hartmann att skriva "A Rosicrucian Institution in Switzerland" ("En Rosenkorsinstitution i Schweiz"), ett kapitel som lades till i en senare utgåva av hans initiatoriska novell *An Adventure Among the Rosicrucians* (*Ett äventyr bland Rosenkreuzare*). Ur askan av Fraternitas bildades ett samfund med ett liknande syfte, med namnet Monte Verità, grundat år 1900 av Henri Oedenkoven och

Ida Hofmann^[2]. Många prominenta personligheter besökte Monte Verità. Dessa inkluderade författaren Herman Hesse, den blivande filosofen Martin Buber, politikern Gustav Landauer, rörelserytmikens grundare Émile Jacques-Dalcroze samt koreografen och dansteoretikern Rudolf von Laban.

Tempelriddarna av Orienten

Det uppstod en ny grupp, som gick i Monte Veritàs fotspår, Verita Mystica, en loge i Ordo Templi Orientis (O.T.O. eller Orden för Tempelriddarna av Orienten). Denna orden, som skapades runt 1893, leddes då av Theodor Reuss, ledaren för den tyska grenen av S.R.I.A. (Societas Rosicruciana in Anglia) från 1902. I ett brev till H. Spencer Lewis hävdade han senare att han hade accepterat en officiell position i denna orden för att vara William Wynn Westcott till lags, men Reuss insåg senare att Wynn Westcotts verkliga motiv var att få tillgång till de tyska och österrikiska dokument som han innehade^[3]. O.T.O. hävdade också att de fortsatte arbetet av forna tiders Rosenkreuzare. Theodor Reuss presenterade sin organisation som en slags frimurarakademi vars sanna funktion var att dölja en

hemlig Rosenkorsorden rakt nedstigande från ”ursprungliga och autentiska” Rosenkreuzare^[4]. Han hävdade också att det hemliga huvudkvarteret för denna orden fanns i Reuss, ett furstendöme nära Leipzig i Thüringens skogar. Han uppgav att han blev invigd i denna orden av Carl Kellner i juli 1893.

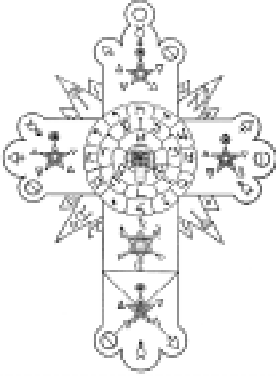
Carl Kellner hade faktiskt, såsom påvisats av Gastone Ventura, grundat O.T.O., med hjälp av Franz Hartmann och Heinrich Klein efter att ha återvänt från en resa till Orienten. Kellner sades ha blivit invigd i de antika mysterierna av den arabiska munken Soliman ben Aifa och av de hinduiska guruerna Bhima Sena Pratapa och Sri Mahatma Agamya Paramahansa, som utövade tantrisk yoga^[5]. Som man kan se omfattade ingen av dem Rosenkorsläror. Det var efter Kellners död runt 1902 som Theodor Reuss invigdes i O.T.O. Emellertid var hans legitimitet starkt omtvistad, speciellt eftersom hans administration engagerade sig i en veritabel kommers med invigningsdiplom. Papus tillät sig, liksom andra, att för en tid bli vilseledda av Theodor Reuss, men hans organisation avslöjades snart för vad den var^[6].

När sedan första världskriget pågick (1914-1918), uppträdde O.T.O.

i ett nytt ljus genom att organisera en fredskongress vid Monte Verità^[7]. Rudolf von Laban presenterade ett rituellt skådespel ”Song to the Sun” (”Sången till solen”), utförd till Wagnersk koreografi. Som medlem i O.T.O. var Rudolf von Laban också sekreterare i Alliance Internationale de la Dames de la Rose-Croix, en hjälpporganisation till O.T.O., vars avsikt var att arbeta för en universell försoning av mänskligheten, utan någon åtskillnad med avseende på ras eller religion. Alliansen förespråkade en altruistisk ekonomi baserad på delning, och kände att konsterna var de bästa medlen som erbjöds mänskligheten för att hela de sår som orsakats av krig – en idé som var omhuldad av Joséphin Péladan. Detta utopiska projekt såg inte ut att lyckas och omsider erfor O.T.O. ett mindre ärorikt öde. Aleister Crowley bidrog till att leda den mot några okloka magiska metoder som inte hade någonting gemensamt med Rosenkorslära eller frimureri.

Golden Dawn

I vår förra artikel diskuterade vi uppkomsten av S.R.I.A. När händelserna som vi presenterade i början av detta kapitel ägde rum på konti-

nenten, skapade ledarna för S.R.I.A. en ny orden i England med namnet *The Hermetic Order of the Golden Dawn*, vanligen kallad the Golden Dawn (den Gyllene Gryningen). År 1887 samlade William Wynn Westcott in manuskript som bestod av fem kodade ritualer. Dessa texter, som hade tillhört Ba'al Shem Tov och senare Éliphas Lévi, hade upptäckts i ett antikvariat i ett exemplar av *the Secret Symbols of the Rosicrucians of the 16th and 17th Centuries*. Historien säger att den inkluderade adressen till Anna Sprengel, en representant för Rosenkorsorden i Tyskland. Efter att ha fått kontakt med henne grundade William Wynn Westcott, Samuel Liddell Mathers och R. William Woodman Isis-Urania logen i London, vilken snart följdes av Athathoor logen i Auteuil i Frank-

rike. På detta sätt grundades den hermetiska orden Golden Dawn, som Samuel Mathers (svåger med filosofen Henri Bergson) skulle leda. Som när det gäller de flesta invigningsorganisationer, har vi här att göra med en mytisk historia när det gäller dess ursprung därför att det inte finns några bevis för att Anna Sprengel alls existerade, och de kodade manuskripten fabricerades troligtvis av Kenneth MacKenzie, en medlem i S.R.I.A.

Golden Dawn hade några kännetecken som verkade helt olikt Rosenkorsverksamheten under 1500- och 1600-talet. Dess ritualer involverade visserligen teurgi och teorier i stor skala lånade från magin och från renässansens kristna kabbalism. Många av dessa tillämpningar hade tidigare övergivits av Rosenkreuzare till förmån för en mysticism baserad på andlig alkemi. Det är troligt att Golden Dawns ritualer till stor del var inspirerade såväl av verket *La Magie Sacrée ou livre d'Abramelin le mage*, som Mathers ofta hade studerat^[8], som av texter skrivna av Cornelius Heinrich Agrippa, vars magiska skrifter användes i hans egna böcker. Orden antog en symbolik av egyptisk stil och lade stark vikt vid studiet av

tarot. Golden Dawn upprepade gradhierarkin som användes av S.R.I.A. och den inkluderade en inre orden, Ordo Rosae Rubrae et Aureae Crucis (Orden av den röda rosen och det gyllene korset).

Under ledning av dess Imperator Samuel Liddell Mathers (1854-1918) fick Golden Dawn en omedelbar framgång, och mellan 1888 och 1900 blev den en viktig invigningsorganisation. Många frimurare och teosofier besökte dess loger, som bland sina medlemmar räknade sådana ryktbara personer som William Butler Yeats (nobelpristagare i litteratur år 1923); Constance Lloyd Wilde, Oscar Wildes fru; Gerard Kelly, president i den kungliga akademien, och så vidare. Orden undergick emellertid många schismer vilket gav upphov till sådana rivaliserande organisationer som Stella Matutina Temple, med W.B. Yeats; Alpha Omega, senare The Society of the Inner Light (Sällskapet av det inre ljuset) med Violet Firth alias Dion Fortune; och The Fellowship of the Rosy Cross (Kamratskapet av Rosenkorset) med Arthur Edward Waite. Vi bör inte heller förbise Aleister Crowley, den svarta magiker som grundade Asturum Argentinum.

Joséphin Péladan

Under den tid som Golden Dawn kom till publicerade Joséphin Péladan (1858-1918) år 1884

i Frankrike *Le Vice suprême*, en novell i vilken han skildrade samtida moral. Denna avvikande författare spelade en viktig roll i utvecklingen av 1900-talets Rosenkorsverksamhet^[9].

Den som läser hans böcker kommer att se att han ägde en vid kunskap om hela det esoteriska området. Detta framträder speciellt i hans *Historie de la magie de Pierre Christian* (1870), ett voluminöst verk ägnat de ockulta vetenskaperna^[10]. Förgrundsgestalten i *Le Vice suprême* är magikern Mérodack, som inte är en vanlig ockultist, utan snarare en invigd som erbjuder sin kunskap till ett ädelt ideals tjänst.

Denna bok, som inkluderar ett lovprisande förord av Barbey d'Aureville, blev en omedelbar succé för den unga författaren. Stanislas de Guaita (1861-1897) var en av bokens mest uppmärksamma läsare. I november månad sände han

ett brev till Joséphin Péladan där han uttryckte sin beundran, och därefter möttes de två männen och blev vänner. Som deras korrespondens visar var Stanislas de Guaita en neofyt i ämnet esoterik. I ett av sina brev betonade han ”Jag kommer inte att glömma detta: att det är tack vare din bok som jag har börjat studera den hermetiska vetenskapen”^[11].

Rosenkruzarna i Toulouse

Det är sin bror Adrien Péladan (1844-1885), en av Frankrikes första homeopater, som Joséphin hade att tacka för sin kunskap. Adrien var en lärjunge till Paul Lacuria (1806-1890), en kyrkans man och kristen hermetist^[12], som i sin tur var anhängare till Fabre d’Olivet. Adrien Péladan tros ha blivit invigd i Rosenkorsorden år 1878 av Firmin Boissin (1835-1893). Joséphin Péladan beskrev Firmin Boissin som en ”medlem av den sista grenen av orden den av Toulouse” och blev ”kommendör av Templets Rose-Croix, föreståndare för Toulouse, dekanus för de fjortons råd”^[13]. Till denna Toulouse-gren av Rose-Croix hörde också viscount Edouard de Lapasse (1792-1867), en tidigare diplomat och alkemisk doktor i Toulouse^[14]. År 1860 talade faktiskt

*Viscount
Edouard de
Lapasse
(1792-1867)*

viscounten om ”Rose-Croix, ett hemligt sällskap av vilka det i vår tid återstår några adepter”^[15]. Fastän han inte beskrev sig själv såsom en medlem av denna orden, antydde Firmin Boissin att han uppfattade sig, rätt eller fel, som ”den siste medlemmen i detta celebra brödraskap”, och han antydde att han ”aldrig försummade ett tillfälle att återupprätta Rose-Croix”^[16].

Viscounten tyckte om att delta i sociala tillställningar i grevinnan d’Albanès hem. Där talade han, i sällskap av Charles Nodier, Pierre Ballanche, dr Koreff, greve d’Ourches och Cazottes son om magnetism, alkemi, kabbala och martinism. Vid en sammankomst i december 1839 visade viscounten en bergkristallflaska fylld med ”den gudomliga essensen av Rose-Croix” – en vätska som delvis bestod av dagg som samlats av en eremit, prins Balbiani, i Palermos utkanter.

Det var under en resa i Italien mellan 1825 och 1831 som Lapasse mötte denna person, som ansågs vara en Rosenkreuzare. Prinsen, som hävdade att han mött Cagliostro, ledde viscountens första steg in i alkemins utövande^[17]. Till sist bör man tillägga att viscounten var väl förtrogen med Alexandre Du Mège, grundare av en egyptisk ceremoni *Öknens vänner*^[18]. Han efterträdde vidare Du Mège i att leda Société Archéologique du Midi.

Exakt vad var Rose-Croix av Toulouse? Hade viscounten grundat en Rosenkorsorden? Genom att läsa vad viscount Lapasse, Firmin Boissin eller Joséphin Péladan uppgav, verkar det som om Rose-Croix av Toulouse inte utgjorde en välstrukturerad orden, utan att den runt 1860 samlade en liten skara adepter som inkluderade Firmin Boissin, den som invigde Adrien Péladan.

Den kabbalistiska Orden Rose-Croix

Medan Joséphin njöt av framgången för hans första novell dog hans bror Adrien den 29 september 1885, förgiftad av en medicin som feldoserats av hans farmaceut. En artikel, som i tidningen *Le Messager de Toulouse* tillkännagav hans död, be-

skrev honom som Rosenkorsmedlem. Texten var signerad ”en katolsk R+C”. Bakom denna signatur måste vi se Firmin Boissin, chefsredaktör för denna tidning. Under denna period formades vänskapen mellan Joséphin Péladan och Stanislas de Guaita, och på inrådan av författaren kom den senare i kontakt med Firmin Boissin. Den 12 augusti 1886 informerade Stanislas de Guaita Joséphin att han hade mottagit ett långt och lärt brev från sin vän ”Bois+sin”. Det sätt på vilket han skrev sitt namn, med ett kors i dess mitt, är underligt, och det är intressant att notera att Stanislas de Guaita efter denna korrespondens signerade sina brev med uttrycket ”R+C”, och kallade Joséphin Péladan ”min kära frater”^[19]. Kan man dra slutsatsen att han hade upptagits i Orden av Firmin Boissin?

Händelser ser ut att ha kommit till ett avgörande vid denna tid. Många ockultister som då levde i Paris var medlemmar i det Teosofiska sällskapet, men de förblev besvikna på dess omfattande österländska undervisning. Papus publicerade sin *Traité élémentaire de science occult* (Elementär avhandling om ockultism, 1888), en bok med vilken han ville återupprätta västvärldens esoterik

och att lägga ockultismen på samma basis som ämnen som undervisades på universiteten. Som en del av denna ansträngning lanserade Papus och några av hans vänner en ny tidning med namnet *L'Initiation* i oktober 1888. Ockultisterna strävade efter att placera sig under sekulära traditioners tecken och försökte att göra Rosenkorsläran och Martinism till grundpelare i ett nytt tempel som de ville uppföra. Joséphin Péladan och Stanislas de Guaita var anslutna till detta projekt, och vid den tid som Rose-Croix ebbade ut i Toulouse tog de beslutet att återupprätta den. ”Den antika Orden av Rose-Croix befann sig vid en punkt då den höll på att bli passiv för tre år sedan (skrev författaren år 1890), då två direkta arvtagare till dess värnadsvärda traditioner beslutade sig för att återupprätta den genom att konsolidera den på nya grundvalar ... och nu kretsar livet genom den vitaliserade kolossens mystiska kropp”^[20].

Den återupprättade Rose-Croix flyttade till Paris (1887-1888) och blev den kabbalistiska orden Rose-Croix. Denna orden leddes av ett högsta råd med tolv medlemmar, av vilka sex förblev okända. Deras roll var att återuppbygga organisationen

om den av någon som helst anledning skulle upplösas. Bland de som någon gång var medlemmar av ”De tolv rådet” kan vi nämna Stanislas de Guaita, Joséphin Péladan, Papus, A. Gabrol, Henry Thorion, F.-Ch. Barlet, Augustin Chaboseau, Victor-Émile Michelet, Sédir och Marc Haven. Orden var strukturerad runt en hierarki av tre grader, som uppnåddes genom examination (kandidat av kabbala, mästare av kabbala, doktor av kabbala), tillträde in i orden reserverades till martinister som hade uppnått S.I.-graden.

Rose-Croix av Templet och av Graalen

Tack vare tidskriften *L'Initiation* blev orden välkänd, och snart kom en skara Belle Époque ockultister och knackade på tempeldörren. Stanislas de Guaita, som levde som eremit i sin lägenhet på första våningen på Trudaine Avenue, lät Papus organisera saker och ting. Men den nyckfulla personligheten hos en artist sådan som Joséphin Péladan var knappast lämpad att förenas med en organisatör med en så stark vilja som Papus. Den senare ville öppna upp orden och bredda den. Joséphin Péladan ville tvärtom reservera tillträdet till noggrant ut-

valda invigda, och var inte alls i samstämmighet med den frimurar-aspekt som Papus ville lägga på orden. Dessa två mäns ståndpunkter kunde förenas endast med svårighet, speciellt eftersom Joséphin Péladan klandrade Papus för hans smak för ockultism och magi. Tillsammans med Abbé Alta, som var en av de prominenta medlemmarna av den kabbalistiska orden av Rose-Croix, klandrade Joséphin Papus för att blanda ihop ockultism och esoterik. Den 17 februari 1891 skrev Péladan ett brev till Papus, vilket publicerades i aprilnumret av tidskriften *L'Initiation*. Detta avbröt deras relationer.

Som arvtagare till en tradition som han kände stod på gränsen till att förlora sin mission, beslöt Péladan att arbeta längs andra vägar, och grundade i maj 1891 L'Ordre de la Rose-Croix du Temple et du Graal (orden Rose-Croix av templet och av graalen) (också kallad L'Ordre de la Rose-Croix Catholique du Temple et du Graal [orden av det katolska Rose-Croix av templet och av graalen]), som han redan år 1884 hade skisserat i sin första novell *Le Vice suprême*. I juni 1891 beskrev han sig som stormästare i denna nya orden, och använde sig av namnet

Sâr Mérodack Péladan. Denna händelse fick stort utrymme i många artiklar i *Figaro*, och denna stora publicitet irriterade Papus och hans vänner djupt, och de fördömde Péladans splittring.

Konstens Magi

Fastän den placerade sig under de trefaldiga baneren hos Rose-Coix, Tempelbyggarna och Graalen, var inte den orden som grundats av Joséphin Péladan ett äkta invigningssällskap. Det antog i första hand formen av ett lekmanna-brödraskap som samlade artister. Dess grundare definierade det som "ett brödraskap av intellektuell människokärlek, hängivna fullbordandet av barmhärtighetsarbetet enligt den heliga ande, vars ära den strävar att utvidga som förberedelse för konungadömet"^[21]. Han ville etablera ett "intelligentiernas universella brödraskap". Hans mål var att återupprätta kulten av ideal, med traditionen som bas och skönheten som medel. För Joséphin Péladan kunde verkligen skönhet, uttryckt i konstens arbete, leda människan mot Gud. För honom var sålunda konsten en gudomlig mission, och perfekt arbete är det som är i stånd att lyfta själen. I en era som han ansåg

vara i tydligt förfall, var han övertygad om att konstens magi var det bästa sättet att rädda västvärlden från omedelbar katastrof. Aktiviteten hos Rose-Croix av templet och av graalen var sålunda helt inriktad på att organisera shower och soaréer ägnade de sköna konsterna.

Rosenkorssalongerna

Den första Rosenkorssalongen hölls år 1892, från 10 mars till 10 april vid det berömda Parissgalleriet Durant-Ruel. Salongen invigdes med en ceremoni, med speciellt komponerad musik av Érik Satie, ordens officiella kompositör^[22]. Därför avslutades med Rosenkors-

soaréer, tillägnade teatern och musiken. Sär Péladan höll också föredrag om konst och mystik, och stycken av Vincent d'Indy, César Franck, Richard Wagner, Palestrina, Érik Satie och Benedictus spelades. Rémy de Gourmont kallade i sin kolumn för *Mercure de France* den första Rosenkorssalongen för "årets största artistiska uppvisning". Antalet besökare var så stort att polisen var tvungen att kallas in för att styra folkmassorna som störde trafiken på gatan. När dörrarna stängdes hade 22 000 besökare räknats in. Succén var stor och närvaron av utländska artister skulle få världsomspännande återverkningar. Det kan sägas att Rosenkorssalongerna utgjorde en av symbolismens viktigaste episoder.

Det ägde rum sex Rosenkorssalonger. Den sista salongen hölls i det prestigefyllda Georges-Petitgalleriet år 1897. Därefter uppgav Joséphin Péladan att hans orden var vilande: "Jag tar undan mina händer. Konstens slagord som jag har försvarat är nu accepterade överallt, och varför skulle man komma ihåg den guide som visat vadstället när störtfloden har passerat?" Fram till sin död år 1918 fortsatte Péladan sin litterära aktivitet, vilket inkluderade omkring 90 volymer som bestod av

noveller, pjäser och studier av konst eller esoterik.

Greve Falkenstein

Under denna tid fortsatte den kabbalistiska orden Rose-Croix i viss grad med sina aktiviteter. Orden hade emellertid inga solida rötter, och de ockulta aspekter som Papus införde drev den iväg från andan av dess ursprungliga Rosenkors-samhörighet. Det var utan tvekan av detta skäl som den stelnade så snabbt. Som Victor-Émile Michelet, en av dess första medlemmar, noterade, ”hade inte orden någon bred spännvidd och stelnade till och med innan dess grundares för tidiga död”^[23]. Samma år som Rosenkors-salongerna stängde sina dörrar förlorade den kabbalistiska orden Rose-Croix sin stormästare då Stanislas de Guaita den 19 december 1897 dog i förtid. F.-Ch. Barlet (Albert Faucheux) valdes till hans efterträdare, men han lät orden bli så inaktiv att den strax dog ut. Det verkade som om den nye stormästaren för den kabbalistiska orden Rose-Croix till och med hade tvivelsmål rörande Rosenkorsverksamhetens ursprung. I juli 1898 publicerade han i *L’Initiation* en översättning av *Rosenkorsordens historia*, ett verk

av Karl Kiesewetter. Den senare hävdade att Orden existerade långt före publiceringen av manifesten (1614-1615). Han återgav dess historia med några av dess ledares liv, sådana som greve Falkenstein, imperator år 1374, och Johan Karl Friesen, imperator år 1468. Allt detta härstammade från en legend, eftersom Karl Kiesewetter förlitade sig på källor som inte hade historiskt värde. Han baserade sina påståenden på ett manuskript som var en sen 1700-talskopia, och de referenser han angav, sådana som texten i volym IV av *Theatrum Chemicum*, innehöll inte de citat han stödde sig på^[24].

Det är troligt att Papus och Barlet genom att stödja denna text försökte att skilja sig från de olika samtida Rosenkorstrender som använde sig av 1600-talets Rosenkorsrörelse som sin auktoritet – såsom S.R.I.A., Golden Dawn och orden av det katolska Rose-Croix av templet och av graalen – genom att lägga den under en ännu äldre auktoritet. De misslyckades emellertid i detta projekt. F.-Ch. Barlet gick vidare i andra riktningar tillsammans med H.B. av L., medan Papus distanserade sig mer och mer från ockultismen. Första världskriget 1914-1918 avslutade ockultisternas goda period. Ef-

ter denna tid försökte vissa individer, ofta på illegala sätt, och oftast utan framgång, att fortsätta verksamheten i kabbalistiska orden Rose-Croix. Joséphin Péladans projekt återupptogs i mars 1908 av *Confrérie de la Rosace* (Brödraskapet av rosenfönstret). Denna grupp, som leddes av Frère Angel, inkluderade inte mer än fyra anhängare. Den organiserade sin första utställning i maj 1909, en andra i maj 1911 och en tredje i oktober 1912, och upphörde därefter att existera.

Magernas rosenträdgård lyckades inte producera tillräckligt livskraftiga blommor. Varje grupp spelade emellertid en viktig roll, i en tid då vetenskapens och industrins utveckling omstörtade den sociala organi-

sationen, genom att stimulera intresset för sökare av esoterisk kunskap. Även om magernas efterföljare ofta hade förväxlat ockultism, esoterik och mystik bidrog deras sökande till att vidmakthålla ett arv nödvändigt för att nära människans frågor om sitt ursprung och öde. Men rosenträdgården i Toulouse skulle snart producera en ny förgrening. En ung amerikan med namnet Harvey Spencer Lewis kom under denna tid att möta Rosenkreuzarna i rosenstaden. Ur denna resa uppstod snart A.M.O.R.C. (den Antika och Mystiska Orden av Rosenkorset), som skulle sprida sig runt hela världen, fram till det läge då den blev en av de ledande invigningsorganisationerna i modern tid. ✧

Fotnoter

[1] Människor i denna rörelse sysslade också med ämnen som tillbaka till naturen, primitiva kulturer, nationalism, anarkism, dyrkan av den vackra mänskliga kroppen och särskilda raser.

[2] Philippe Baillet, "Monte Verità (1900-1920) ou la complexité du 'romantisme anticapitaliste'", I *Politica Hermetica* (2000) no. 14, pp. 199-218.

[3] Brev skrivet den 12 september 1921 till H. Spencer Lewis. AMORC arkiv.

[4] Brev skrivet den 10 juni 1921 av Theodor Reuss till H. Spencer Lewis.

AMORC arkiv.

[5] *Les Rites maçonniques de Misraïm et Memphis* (Paris: Maisonneuve & Rose, 1986) p. 78.

[6] "L'affaire Théodor Reuss" i *Acacia*, January-June 1907, pp. 27-28, 202-204, 293-303, 387-389, 466-467.

[7] "Dal monte Verità, Congresso Anazionale Cooper O.T.O.", i den italienska dagstidningen *Dovere*, den 28 augusti 1917.

[8] År 1898 publicerade Mathers en engelsk översättning av *La magie sacrée que*

Dieu donna à Moÿse, Aaron, David, Salomon, et à d'autres Prophetes, et qui enseigne la vraie sapience divine, laissée par Abraham, fils de Simon, à son fils Lamech, traduite de l'hébreu en latin à Venise en 1458, en bok som avhandlade änglamagi.

[9] För utförligare information om denna person, var vänlig läs Christophe Beaufilet *Joséphin Péladan 1858-1918, Essai sur une maladie du lyrisme* (Grenoble: Jérôme Million, 1993), och Édouard Bertholet, *La Pensée et les secrets du Sâr Joséphin Péladan* (Lausanne: Éditions rosicruciennes, 1952-1958) vol I-IV.

[10] Fastän den var senare än böckerna av Eliphas Lévi så överträffar detta verk på 666 sidor, en veritabel encyklopedi över esoterik, de andra böckerna på dessa punkter.

[11] Brev den 15 november 1884 till Joséphin Péladan. *Lettres inédites de Stanislas de Guaita au Sâr Joséphin Péladan*, skrivet av Édouard Bertholet och Émile Dantinne (Neuchâtel: Éditions rosicruciennes, 1952).

[12] Han publicerade *Les Harmonies de l'être exprimées par les nombres* (1844). När det gäller denna författare, se Robert Amadou, "Un grand méconnu: l'abbé Paul Lacuria, le 'Pythagore français'", *Atlantis*, 1981, No. 314 och 315, "L'abbé Paul Lacuria et les harmonies de l'être", *Atlantis*, nov-dec 1981, No. 317. Det är troligt att denna person tjänade som modell för Joséphin Péladan när han skapade Alta, en av de mindre rollerna i *Le Vice suprême*.

[13] Joséphin Péladan, *Comment on deviant Artiste* (Paris, 1891) p. XXIII.

[14] Biografin över Viscount Louis-Charles Édouard de Lapasse berättades omständligt av greve Fernand de Rességuier, "Éloge de M. Le vicomte de Lapasse" i *Jeux floraux* (Toulouse: imprimerie Douladoure, 1869).

[15] Viscount de Lapasse, *Essai sur la conservation de la vie* (Paris: Victor Masson, 1860) p. 59.

[16] Firmin Boissin, *Visionnaires et illuminés* (Paris: Liepmannssohn et Dufour, 1869) p. 17.

[17] Se *Excentriques disparus* vilken Firmin Boissin publicerade under pseudonymen Simon Brugal (Paris, Privas, och Toulouse: A. Savine, 1890) pp. 75-83.

[18] Se *Rosenkorset* nr 1 2004, s 12.

[19] *Lettres inédites de Stanislas de Guaita ... op. cit.*, p. 84.

[20] Stanislas de Guaita, "Au seuil du mystère" *Essais de sciences maudites* (Paris: Georges Carré, 1890) p. 158.

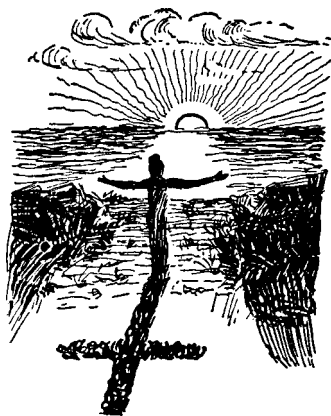
[21] *Constitution de la Rose-Croix, le Temple et le Graal* (Paris, 1893) artikel 1, p. 21.

[22] När det gäller denna musiker, se "Esotérik Satie", *Rose-Croix*, No 168, vinter 1993, pp. 31-37.

[23] *Les Comagnons de la hiérophantine* (Paris: Dobon, 1937) pp. 22.

[24] Roland Edighoffer, *Johann Valentin Andreae, Rose-Croix et société idéale* (Paris: Arma Artis, 1982) pp 207-208, och Paul Arnold, *Historie des Rose-Croix* (Paris: Mercure de France, 1955) pp.72-81.

Rituelle feiringer av vintersolhverv

Av Gertrude Spencer, S.R.C.

Etter hvert som vi nærmer oss vintersolhverv på den nordlige halvkule, ca. 21. desember, kan det være på sin plass å tenke litt over betydningen av natursyklusene slik de inntreffer i løpet av et år og legge merke til de reaksjoner disse viktige begivenhetene har fremkalt i menneskets psyke. Som mennesker er vi alle nært knyttet til natursyklusene. Alt det skapte er *ett*, og aktivitet på ett område vil påvirke alle andre. Vi er Jorda og Jorda er oss. Vi er nært knyttet til Jordas biorytme og svarer på dens stadige syklus av natt og dag. Dette faktum kan vi lett observere når vi blir utsatt for "jet lag", forandringer i de atmosfæriske forhold eller reagerer (fysisk eller psykologisk) på mengden av solskinn som når oss til enhver tid.

Når solhverv og jevndøgn inn-

treffer, gir det også dyp gjenklang i oss. Vi mennesker har alltid satt dem i sammenheng med parallelle begivenheter i vår egen natur. I tradisjonelle kulturer blir innvielses-seremonier, som symboliserer en ny begynnelse og en ny fødsel, vanligvis utført på tidspunkter som samsvarer med natursyklusene. Også i vår egen kultur der folk ofte har fjernet seg i psykologisk forstand fra sine naturlige røtter, har par en tendens til å legge bryllupsdatoen til våren, en tid som tradisjonelt er reservert for fruktbarhetsfeiring, da naturen selv forbereder seg på å begynne en ny livssyklus. Før vi diskuterer de rituelle feiringene av vintersolhverv, som i denne artikkelen vil konsentrere seg om den nordlige halvkule på grunn av den rike tilgang på kildemateriale, la oss kort oppsummere de rytmiske begivenheter som bestemmer *Årets Hjul*. Disse er: *Vintersolhverv*, *Vårjevndøgn*, *Sommersolhverv* og *Høstjevndøgn*.

Vintersolhverv –

unnfangelsen av Lysets prinsipp

Vintersolhverv finner sted rundt 21. desember på den nordlige halvkule og rundt 21. juni på den sørlige halvkule. Etter årets lengste natt (vintersolhverv) som blir fulgt av årets korteste dag, blir det plutselig en forandring i systemet. Dagene blir lengre og nettene kortere. Mytologisk sett kan dette betraktes som punktet for *unnfangelsen av Lysets prinsipp*, eller fornyelsen av naturen, Solguden eller hvilket som helst annet symbol mytologien i den spesielle kulturen dyrker. Den revitaliserende prosessen har begynt, og selv om nettene fremdeles er lengre enn dagene, øker dagene i lengde. Solguden øker sin styrke og sitt potensiale som et foster i morens mage, strever for å fullføre sin utvikling. Naturen har våknet.

Vårjevndøgn –

Solgudens fødsel

Vårjevndøgn inntreffer rundt 21. mars på den nordlige halvkule og 21. september på den sørlige. På dette tidspunktet er dag og natt like lange, og Lyset har endelig overvunnet Mørket. Dette er Solgudens fødselsdag. Fra og med nå vil dagene bli lengre og nettene kortere,

det vil si at Lyset er i ferd med å få full kontroll over Mørket. Naturen blomstrer og nytt liv vil utvikle seg.

Sommersolhverv – **unnfangelse av Underverdenens gud**

Sommersolhverv inntreffer rundt 21. juni på den nordlige halvkule og 21. desember på den sørlige. Årets lengste dag (sommersolhverv) og årets korteste natt er et faktum, og Mørkets og Hvilens krefter begynner igjen å få kontroll. Sommersolhverv markerer begynnelsen på Solgudens fase for dvale, søvn og hvile. Samtidig blir Underverdenens gud unnfanget og han forbereder seg nå på å herske over naturen. Dagene er fremdeles lengre enn nettene, men nettene øker i lengde. Dette er begynnelsen på den midlertidige fasen for død, søvn og hvile i naturen, men ennå står det igjen å utvikle dens fulle potensiale.

Høstjevndøgn – **fødselen til Underverdenens gud**

Høstjevndøgn inntreffer rundt 21. september på den nordlige halvkule og 21. mars på den sørlige. Dag og natt er igjen like lange, og fra nå av vil dagene bli kortere og nettene lengre. Høstjevndøgn markerer *fødselen til Underverdenens gud*,

symbolet for mørke, søvn og hvile. Mørket har overvunnet Liv og Lys. Naturen har trukket seg tilbake for å gå inn i en periode av dvale og forberedelse. Livet er skjøvet til side mens det venter på sin fornyelse ved vintersolhverv. Trærne er nakne og naturen hviler. Siden også Underverdenens gud liker å pynte seg, finnes det blomster som er skapt for å blomstre nå. Men i hovedsak er livet i en hviletilstand, mens Underverdenens gud langsomt vinner kontroll. Denne situasjon råder i tre måneder til Årets Hjul har dreiet såpass at det igjen er tid for vintersolhverv, fornyelse av livet og begynnelsen av en ny syklus i naturen.

Feire årstidenes veksling

Ned gjennom historien har menneskene feiret gjenopplivelsens store begivenhet når Solguden blir "født på ny" i lys etter det lange vintermørket. Kanskje var det de tidlige menneskers instinktive oppfattelse av natten som et symbol på kaos, død og det ubevisste som fikk dem til å feire Solens økende lys som et symbol på lov, orden, liv og bevissthet.

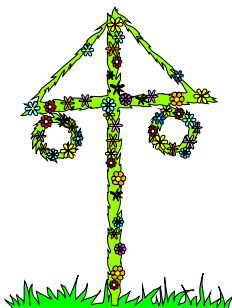
Blant de nordiske folk i Europa var julefesten viet både til de døde

og til livets fornyelse. Den ble holdt ved vintersolhverv. Her ble begrepene død og gjenfødelse dramatisert i et kombinert rituelt mønster. Det er bare naturlig at fruktbarhetsguddommene i sitt motsatte aspekt skulle bli døds-guddommer. I India fungerte Holika (den tyske Frau Holle), opprinnelig fremstilt som et tre, som et symbol på begge aspekter. Døds-guden Odin ble assosiert med visse ritualer i landbruket. Både i Europa og andre steder ble de viktigste fruktbarhetsfestene feiret i sammenheng med fester til ære for de døde.

For de germanske folkeslag representerte julen det avgjørende øyeblikk da "året ble gjenreist". Ved denne anledning ble de døde trukket mot de levende, siden de spontant nærmet seg alt som var i ferd med å få nytt liv. Når de levende samlet seg for å forsterke den energi som var nødvendig for solens gjenfødelse, kunne de døde nyte godt av disse vitaliserende kreftene for å sikre sin fortsatte eksistens. De nordiske folkeslag feiret jul med store festmåltider. For dem var dette en tid for både bryllupsfeiringer og for stell av gravene. Juletreet som i Norden opprinnelig var et tre der bare de øverste nålene var igjen, ble brukt både ved brylluper og begra-

velser. Det var faktisk et *Maitre*.

Ritualer der planter spiller en rolle er et uttrykk for den ide at aktiv deltakelse i gjenopplivingen av planteverdenen også vil revitalisere hele menneskeheten. I noen deler av Europa henter man fremdeles et tre i skogen om våren og plasserer det i sentrum av landsbyen. Som et alternativ drar folk ut i skogen og skjærer grønne greiner til å henge inne i huset for å sikre sin velstand. Det er kjent som å "bringe mai inn". I

Sverige reiser man Maistangen, et furutre uten greiner dekorert med ringer, bånd, blomster og løv, på en samlingsplass ved sommersolhverv. Mais ankomst og fornyelsen av livet blir ikke bare feiret med et tre eller en Maistang, men også med bilder i menneskelig form, som blir betraktet som en kroppsliggjøring av vegetasjonens kraft. En ung mann kan identifiseres med et tre, og få treets navn. Han er det menneskelige motstykke til vegetasjonens kraft.

Juletreet, dette symbolet på solens, naturens, menneskehetens og hele kosmos' gjenfødelse uttrykker

mye av det samme som Maitreet som hyller naturens gjenfødelse om våren. Forskjellen mellom dem kan sees som forskjellen mellom feiringen av en unnfangelse og feiringen av en fødsel. Unnfangelsen av det nye liv i Kosmos skjer ved vintersolhverv da solen etter å ha nådd det sydligste punkt på sin reise begynner å vende tilbake mot nord. Naturens faktiske fødsel finner sted ved vårjevndøgn da livet får sin synlige form.

Saturnaliene

Saturnaliene i det gamle Rom var en solhvervseremoni ved årets vendepunkt, for å feire den gylne tidsalder under Saturns herredømme (Saturn var guden for vegetasjon og jordbruk). Det var en fruktbarhetsfestival, hvor man også iscenesatte på nytt kaoset før skapelsen, så fullstendig bort fra verdier og snudde vanlige livsmønstre på hodet. Det var en tid da man viste velvilje, ga hverandre presanger, avsluttet kriger og da ingen straffer skulle iverksettes. Hjem og templer ble dekorert med løv der gudebilder var opphengt. Etter en forberedelse på tretti dager, antar man at det har funnet sted menneskeofringer i forbindelse med legemliggjøringen av Saturn.

Dies Natalis Solis Invicti

Feiringen av *Dies Natalis Solis Invicti* (Fødselsdagen til den uovervinnelige solen) ble også holdt den 25. desember. Sol Invictus var et tilnavn på den persiske guden Mithra, en synkretisk gud i den keiserlige romerske statskultusen. Det er interessant å legge merke til at i den gamle vediske gudeverdenen i India ble Mithra, dagens lys, assosiert med Varuna, den tusenøyede natt. Mithra var en mytologisk naturgud og -helt som ble mye dyrket. Ned gjennom århundrene viste han seg svært tilpassningsdyktig og mottok en rekke arketyperiske projeksjoner.

Mithraismen har slående likhetstrekk med kristendommen: Deltakelse i et symbolsk nattverdsmåltid som inkluderer vigslet vin, dåp som tilgivelse for synder, forsoning, frelse, nåde gjennom sakramenter, åndelig gjenfødelse, konfirmasjon og et løfte om evig liv. Både mithraismen og kristendommen feiret årstider og astronomiske begivenheter og fulgte solmytens generelle mønster. Begge religioner er personlige og moralske av karakter og overfører kampene og regenereringen i naturen til menneskesjelen. Mithras fødsel ble feiret ved vin-

tersolhverv og hans gjenfødelse ved vårjevndøgn.

Eik/misteltein-ritualer i keltisk kultur

Eika og misteltein som vokser fra den, var hellige vekster for de gamle kelterne. Eiketreet var også hellig for germanerne og de slaviske folkeslag. Plinius, den romerske forfatteren fra det første århundre e. Kr., slår fast at kelternes hellige skoglundur skulle bestå av eiketrær og at ingen hellige seremonier ble utført uten eikeløv. Eiketreet ble betraktet som utvalgt av Gud, derfor var også alt som vokste fra det sendt fra himmelen. Navnet druider kan oppfattes som et gresk ord som stammer fra disses dyrking av eika.

Misteltein ble samlet inn til forskjellige tider, ofte i sammenheng med månefasene. Dette hadde trolig noe å gjøre med de fruktbarhetskrefter man mente bodde i planten og som man antok var avhengige av månesyklusen. Men misteltein ble også samlet inn ved sommarsolhverv, vintersolhverv og vårjevndøgn. Her står den i forbindelse med solen. Enten kulminerer dens forskjellige kvaliteter sammen med solen på årets lengste dag, eller de forsterker fornyelsens krefter på den korteste.

Vinterens ildfester

Ritualene ved vintersolhverv inkluderte også bålbrekking, kanskje som en symbolsk handling for å bringe solen tilbake og tenne livets ild på nytt. Denne skikken kan for eksempel fortsatt sees i New Mexico og Arizona der meksikansk-amerikanerne og puebloindianerne brenner sine "luminarias" foran hvert hus. Brenningen av julekubben, har kanskje også en lignende symbolsk forklaring, blant flere andre. Ved disse festene er det to faktorer som ser ut til å være aktive. *For det første:* Planter, og da særlig eviggrønne planter på grunn av det fornyede liv som er til stede i dem, blir brakt inn i hjemmene for å dele sin kraft med menneskene. *For det andre:* Når solen i løpet av de tre dagene vintersolhverv varer har nådd sitt laveste kritiske punkt, og dødskreftene ser ut til å ha naturen i sitt grep, prøver mennesket å hente tilbake solens livgivende kraft. En representant for Livets Tre og for naturens foryngende krefter blir påkalt for å aktivere fornyelsesprosessen ved utførelsen av visse ritualer.

Beslektede mønstre i kristendommen

Det er bare naturlig at hele det

kompleks av arketyriske mønstre som har sammenheng med myten om den Døende og den Oppstående gud ned gjennom tidsaldrene skulle bli projisert over på den siste manifestasjon av denne arketyriske sannhet. Kristendommen legger vekt på menneskehetens åndelige gjenfødelse heller enn på naturens årlige gjenfødelse og understreker slik en spesiell side av denne arketyriske generelle mønstre. (Termen arketyriske blir her brukt slik Eliade har anvendt det, nemlig som en opprinnelig metode for å forstå verden og forholde seg til det hellige.)

Det engelske ordet Christmas betyr i bokstavelig forstand "kristmesse", altså en messe eller en annen religiøs seremoni til ære for Kristi fødsel. Men de mange ritualer som julefeiringen også består av, er sanneligvis ikke bare kristne. Likheten mellom ritualene for vintersolhverv og vårfester og den kristne billedverden er helt tydelig. Vi finner følgende overensstemmelser:

1. Et tre, ofte et eviggrønt et, som symbol på fornyelsen og den årlige gjenfødselen av kosmos i alle sine aspekter. Enten deler treet sine fruktbarhetskrefter med menneskene eller det samhandler med mennes-

kene ved innvielsen av det nye som blir skapt.

2. Et tre som symboliserer de døde verden og som gir fornyet liv til de avdøde sjeler som pryder grenene som glitrende himmelske lys.

3. Bildet av "den unge mann", det menneskelige motstykke til vegetasjonens kraft, blir identifisert med et tre, som er en form av den Oppstående gud.

4. Menneskeofringen fra saturnaliene, der hensikten var å iscenesette på nytt myten om den Døende og Oppstående Gud, og som måtte forberedes i tretti dager. Dette har påfallende likhetstrekk med den kristne myte.

5. Oppheving av tings normale tilstand før øyeblikket for den nye skapelsen, symbolisert ved avslutning av fiendtligheter, stenging av skoler og forretninger.

6. Ulike fruktbarhetsritualer, så som å kysse under en misteltein.

På julaften bandt tyske bønder frukttrærne sammen med halmreip. Når trærne var gift på denne måten, ville de bære frukt den følgende sommer. Det var en tid for lystighet, velvilje og vel forberedte fester for å innvarsle skapelsen av det nye og tings nye orden.

Datoen for Kristi fødsel

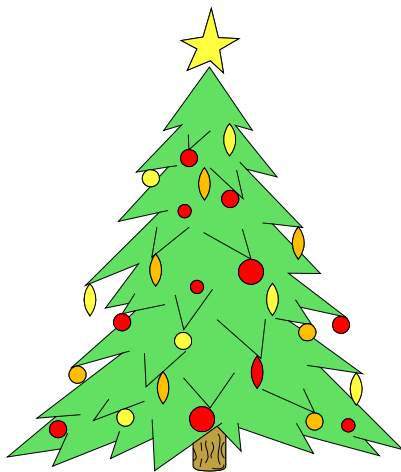
I ca. 400 år feiret man jul 6. januar, på Helligtrekongersdag. I Vesten var ikke dette til minne om Jesu' fødsel, men heller de tre vise menns besøk i Betlehem. Jesu fødsel som sådan ble ikke feiret før i første halvdel av det fjerde århundre. Og bare langsomt ble 25. desember akseptert i Østen, der 6. januar hadde blitt feiret til ære for Frelserens fysiske og åndelige fødsel. Det har blitt hevdet at grunnen for å legge feiringen av Jesu fødsel til 25. desember skyldtes Romerkirkens iver etter å trekke oppmerksomheten bort fra "hedenske" fester som saturnaliene og Dies Natalis Solis Invicti. Men kanskje er det mer realistisk å bare akseptere det faktum at 25. desember bærer med seg visse arketypiske kvaliteter og at Jesu fødsel til slutt måtte ha blitt plassert på den datoen. Selv om en ny religion kan gi gamle skikker ny betydning, er vi mennesker likevel bundet til de essensielle kvaliteter. Vi kan ikke gjøre annet enn å gi dem en klosset forkledning hvis omstendighetene hindrer oss i å uttrykke dem på den måten vi er vant til.

Som *Den Døende og Oppstående Gud* Kristus var, han som formidlet u dødelighetens budskap, måtte han nødvendigvis bli satt i sammenheng

med solsyklusen og naturens død og gjenoppvåkning. Også månesyklusens forhold til død og gjenfødelse ble etter hvert knyttet til solens gjenkomst. Begge sykluser er uttrykk for samme lov og manifesterer seg i spillet mellom motsatte polariteter i naturen. Prosjeksjoner av denne arketypen resulterer vanligvis i feiringen av "Himmelgudinnens" forløsning ved vintersolhverv og den gledelige begivenhet at guden Sol blir født. Kristus kalte seg selv "Verdens Lys". Søndagen, soldagen, ble Guds egen dag i kristenheten. Dette er ting som passer inn i mønsteret. Mithra ble født 25. desember og det blir hevdet at også Adonis, Bacchus, Osiris og Buddha ble født på samme dato.

En innsiktsfull teori om grunnen til at Kristi fødsel ble lagt til 25. desember, er den såkalte *Tidsaldrenes Plan*. Dette er en teori som postulerer at de tidlige kristne trodde at Skapelsen intraff ved vårjevndøgn, altså rundt 21. mars da naturen bryter ut i nytt liv og natt og dag er like lange. Kristus, Påskelammet, Den Nye Skapning, måtte derfor ha blitt unnfanget den dagen. Dette plasserer hans fødsel rundt 25. desember.

Denne teorien står i motsetning til

den observasjon at solen blir "unnfanget" etter det mørkeste punkt i sin bane og født når naturen viser tegn på nytt liv. Dette er en oppfatning som har sin parallell i solens daglige syklus. De gamle egyptere portretterte aldri solen som nyfødt når den nådde horisonten fra underverdenen, fødselen fant tydeligvis sted etter den sjette timen på solens nattlige vandring. Når Ra viste seg i horisonten, ble han portrettert som en ung gutt eller som en skarabe, men aldri som baby eller larve. Uansett hvordan forklaringen er på at Kristi fødselsdag er lagt til 25. desember, er det tydelig at denne fødselen ved vintersolhverv og oppstandelsen ved vårjevndøgn følger et veletablert arketypisk mønster.

Når man betrakter den kristne guddoms natur og det budskap han brakte menneskeheten, kunne hans fødsel neppe vært plassert i noen annen årstid eller på noe annet sted i den astronomiske kalender.

Juletreets symbolikk

Er *Juletreet*, *Livets Tre*, et symbol på *Herrens* fysiske fødsel i den forstand at han bringer evig liv til verden og menneskeheten selv om han for evig er innenfor den endeløse syklusen av liv og død? Stiger det eviggrønne Juletreet fram fra den snødekte jorda som et symbol på Kosmos' gjenoppliving ved vintersolhverv når solen har nådd sitt laveste punkt på horisonten og er i ferd med å bli født på ny? I denne sammenheng er det interessant å merke seg at jødene feirer sin *Lysfest* omtrent på samme tid av året. Da blir ett av de sju lysene på menoraen tent hver dag, det minner mye om Skapelsens sju dager.

Vi kan spørre om Juletreet er en levning fra den førkristne germaniske symbolikk som utspilte seg ved vintersolhverv. Da representerte det Himmeltreet, Gjenfødselens Sjeletre, der sjelene til de avdøde har blitt udødelige glitrende stjerner på greinene og mottar fornyet vitalitet

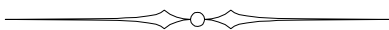
når Kosmos' gjenfødsel er nær. Eller er vårt juletre Det Hellige Tre, et symbol på at verden hyller den store kosmiske begivenhet det er at Kristus kommer og der lysene illustrerer bevissthetens illuminasjon og evig liv? Eller skal det kanskje representere den kosmiske Akse, være et symbol på Messias, Sønnen, som utgjør bindeleddet mellom Skaperen og det skapte? Eller er det kanskje et symbol på Messias selv, Gudemennesket, den greske Anthropos, som stiger ned på jorda for å vise vei mot Livets Tre? Eller kan det kanskje oppfattes som det Kristus-symbol det blir referert til i Johannes 15,1 - "jeg er det sanne vintreet"?

Eller er det Livets Tre, et symbol på Skaperens arbeid med å perfektionere menneskene i en forent bevissthet? Eller er det forvandlingens Filosofiske Tre som blir til korset, tegnet på oppstandelsen ved påsketid? Er det en indikasjon på menneskenes skjebne, på det drama Frelserens kamp er et eksempel på? Som symbol inneholder Juletreet alle de muligheter arketyper gir rom for. Men det er bare de vår personlighet har psykologisk og åndelig behov for, som vil bli overført til bevisstheten. I juletre-symbolet kan vi se en rekke begivenheter og bil-

der som er intimt knyttet til de dypere lag av psyken og henger sammen med livets etablering i Kosmos. På samme måte ser vi livets skapelse i universet, naturens gjenfødsel, som den kosmiske Akse som åpner muligheten for en ny eksistens, for Frelserens fødsel og menneskenes oppreisning til udødelighet gjennom å forvandle Kunnskapens

Tre til Livets Tre.

Som ”det første grønne” yaxchetre stod i sentrum for Mayafolkets univers, gjør også juletreet det. Det er reist for å stå i hjemmets symboliske sentrum, gjøre det til en midlertidig navle og gi de som bor der den livgivende forbindelsen mellom psykens arketypiske bestanddeler og fenomenenes verden. ✧

Medfølelse med andre

Af Ron Fanner, F.R.C.

Denne forfatter har vært A.M.O.R.C.s Regionale Administrator for den sydlige afrikanske region som omfatter Sydafrika, Lesotho, Swaziland, Namibia, Botswana, Zimbabwe, Zambia og Malawi. Frater Fanner er bosiddende i Sydafrika.

Det er af stor betydning for studerende af mystik at være fuldt klar over vigtigheden af opriktigt at have omsorg for hinanden. Denne medfølelse er ansvarlig for en bevidsthedsudvikling, som gennemsnitsmennesket måske ikke gjør sig klart. Et menneskes hjerte er centret for dets liv, og fra hjertet udgår kraftige åndelige stråler af

kærlighed, sympati, tolerance, medfølelse, venlighed og alle de åndelige helbredende kræfter vi har kontrol over.

Disse helbredende kræfter skabes ikke kun under meditationsperioder, men frembringes også meget sterkt, når vi tager os af andres behov på det åndelige plan og leder vore tanker gjennom anvendelsen af vilje.

Disse tanker må rumme en kærlig omsorgsfuld holdning og et hengivent og stærkt ønske om at give af hjertet. Det kan trygt forventes, at alt vort arbejde gennem de forskellige studiegrader fører os til det punkt af sjælsudvikling, hvor vi med vilje kan kommunikere med andre sjæle og blive klar over deres sande natur, som igen tillader os at reagere på deres indre behov. Vi kommer til at kende og forstå deres åndelige og følelsesmæssige lidelser, og fornemmer øjeblikkelig hvad det er vi kan sige eller gøre som svar på deres behov.

Denne evne til at fornemme de sande behov hos andre, der rejser gennem livet sammen med os, er et ideal som enhver studerende af Rosenkorslæren kommer til at acceptere som et oprigtigt mål i sit mystiske liv. Vore fysiske anstrengelser vil resultere i en evne til at helbrede og trøste andre, såvel som at dele det lys og den illumination vi har opnået. Det vil tillige tiltrække andre på grund af udstrålingen fra et medfølelse hjerte.

Efterhånden som vi skrider frem i

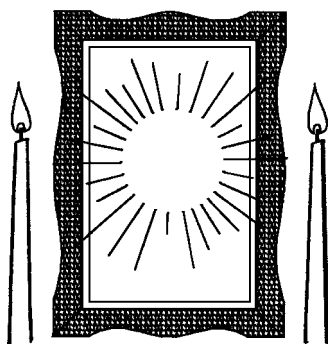
studiet af vore lærdomme, bliver vi klar over, at den mystiske udvikling der finder sted frembringer en harmoni i krop, sind og ånd, som gør det muligt for høje åndelige kræfter at arbejde gennem os for opnåelsen af et større gode i den verden vi lever i. Kosmiske kræfter virker altid i vore liv – de stræber efter at frem-

kalde menneskets evolution og fuldkommenhed ved at tilvejebringe almindelige materielle erfaringer. Det vil igen give os chancen til at demonstrere de evner vi har erhvervet os.

Vi må forstå, at studiet af mystiske love og principper er én

ting, men at *anvende* disse til virkelige situationer, og være i stand til at løse de problemer vi stilles overfor fra dag til dag er noget helt andet. Vi vil opdage at der er en verden til forskel mellem mystisk teoretisering og oplevelsen af faktisk at anvende disse love og principper i virkelige livssituationer. Det er det der er så nødvendigt, hvis vi skal gøre fremskridt på vor valgte sti.

Dagens samfund gennemgår store forandringer i personlige relationer,

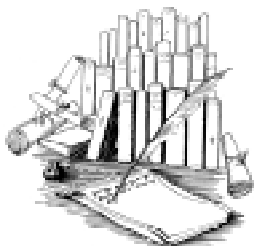
og den større frihed der fremkaldes skaber også behovet for at finde frie udtryksformer og afløb for de skabende kræfter og talenter, som ligger latente i hver eneste en af os. Med hjælp fra det Kosmiske – som altid er rede til at hjælpe mennesker til at finde den største udfoldelse af deres personlighed i det daglige liv – opdager vi, at forhindringer gradvist falder bort og tillader en større udtryksfrihed. Mange finder tilpasningen vanskelig eller tilmed smertefuld, mens andre har evnen til at drage fordel af denne nyfundne frihed og afslører visse geniale og brillante evner, der hidtil var skjult.

Naturligvis drager samfundet enorm gavn af tilsynekomsten af disse sjælspersonligheder, som er i stand til at bidrage så meget til fremtidens menneskehed. Selvfølgelig findes der dem som er mere konservative, og som finder det vanskeligt at tilpasse sig disse nye tendenser efterhånden som de bliver revet med af selvets friere udtryksform. De kan endog have en fornemmelse af frustration på grund af disse universelle forandringer. Det antyder en mangel på samklang med det Kosmiske og en mangel på

harmonie med de åndelige og psykiske kræfter, som hele tiden bringer forandringer i vort daglige liv.

De af os, som lever i harmonie med de universelle kræfter som omgiver og arbejder gennem os, oplever ingen større vanskeligheder ved tilpasningen til disse nye tendenser og er endda parate til det, der er nyt og nødvendigt til at sikre fremtidig udvikling. Vi kan ikke standse eller ændre uundgåelige forandringer i menneskelige tendenser, og det overlades os at samarbejde med de Kosmiske kræfter, som fremkalder disse forandringer, og at værdsætte de gode hensigter bag dem.

Som vi ved giver det Kosmiske love for universel kærlighed, harmoni og retfærdighed, og efterhånden som vi bliver mere klar over vor sande guddommelige relation til det Kosmiske, vil vi opdage, at vore liv helt automatisk bliver helliget et liv i overensstemmelse med den universelle hensigts guddommelige forskrifter. Vore liv vil bringe glæde, lykke og sand Dyb Indre Fred, og ved oprigtigt at interessere os for andres behov vil vor sti blive en åndelig oplysning, som vil udstråle en velsignelse til alle dem vi kommer i kontakt med. ✧

Ta initiativet till kontakt och visa välvilja

Av frater Gradarius

Många av oss hyser agg som kan ha sin upprinnelse i ett gräl, eller ett missförstånd, vår uppväxt eller något annat smärtsamt minne. Envist väntar vi på att någon annan skall ta första steget till en försoning i tron att det är *enda* möjligheten för oss att förlåta eller kunna återuppta en vänskap eller en familjerelation.

En bekant till mig, vars hälsa inte är särskilt god, berättade nyligen för mig att hon inte hade pratat med sin son på nästan tre år. ”Varför inte?” frågade jag. Hon berättade att hon och sonen hade grälat om dennes hustru och att hon inte tänkte prata med honom innan han tog kontakt först. När jag föreslog att hon skulle ta första steget satte hon sig först på tvären. ”Det kan jag inte. Det är han som borde be om ursäkt”, sade hon. Hon var bokstavligt talat beredd att dö snarare än att återknyta kontakten med sin ende son. Efter lite mild påtryckning bestämde hon sig dock för att vara den som tog initiativet. Liksom i de flesta fall när någon tar chansen att sträcka ut en hand, vinner alla på det.

När vi håller fast vid vår vrede förvandlar vi ”småsaker” till enorma problem. Vi börjar tro att vår ståndpunkt är viktigare än vår lycka. Det är den inte. Om du vill bli en fridfullare person måste du förstå att det nästan aldrig är lika viktigt att ha rätt som att tillåta sig själv att vara lycklig. Låt andra ha rätt. Det betyder inte att du har fel. Allt kommer att bli bra. Du får uppleva tillfredsställelsen att slippa vreden och glädjen att låta andra ha rätt. Du kommer också att notera att andra människor blir mindre defensiva och mer kärleksfulla gentemot dig om du visar välvilja och låter dem få ”rätt”. De kanske till och med svarar på samma sätt. Men det är inte hela världen om de av någon anledning inte gör det. Du får ändå uppleva en inre tillfredsställelse av att veta att du har gjort ditt för att skapa en mer kärleksfull värld och du kommer otvivelaktigt att känna dig mer tillfreds med dig själv. ◇

En dyp overbevisning

Av Dag von Schantz, F.R.C., S.I.

Jeg har en dyp overbevisning om at jeg er evig, at jeg alltid har vært og alltid vil være til i værens vesen. Livet er en strøm som filtrerer gjennom mitt vesen hvilken form jeg enn fyller, synlig eller usynlig. Der finnes ingen død; livet alene regjerer i uendelighet vårt kosmos.

Jeg har en dyp overbevisning om at jeg fødes og dør i hver brøkdell av et sekund, enten jeg puster eller ikke. Jeg er kontinuerlig forvandling, levende bevegelse og ikke stivnet død, enten jeg vandrer på denne jord eller jeg skrider over Melkeveien.

Jeg har en dyp overbevisning om at noe finnes som konsekvens av noe og ikke som produkt av ingenting. Så *ingen-ting* har ingen eksistens siden altet er fylt med *noe*. Ingen-ting er like selvmotsigende som den idé at det kunne være årsak til noe. For væren *er* og kan således ikke ikke-være, liksom ikke-væren ikke kan være. Således finnes *ikke* mitt vesens årsak i ikke-væren, men i væren, enten jeg har stemme for

min tanke eller ikke.

Et underlig tidevann sveiper over vår tids største tenkere når de søker å finne ut hvor alt begynte og hvor det hele vil ende. Kludrende matematikk og talljonglerende teller de tilbake til dit noe uendelig lite blåste seg opp til noe ufattelig stort. Likevel blir de stumme overfor spørsmålet om hvorfra dette uendelig lille kom og i hvilket veldig rom det ekspanderte til slik storhet. Enten der er tre, fire, åtte, ti eller elleve dimensjoner spiller liten rolle slik relativitetsteori, kvanteteori, strengteori, M-teori og membranteori forblir matematiske øvelser for en blindet fysikk som ikke reiser det fundamentale spørsmål om *væren*.

Debatter om begynnelser og ender er absurd siden jeg ser at ingen slike hendelser er sanne. Før en begynnelse må det være en begynnelse til begynnelsen slik det også må være en fortsettelse av enhver ende og noe utenfor den ytre grense for ethvert begrenset rom. Uendelighet og evighet er de eneste

realiteter, og bevissthet er ubegrenset og i ubegrensede dimensjoner alle tings stoff og vesen. Universets matrise er uendeligheten selv. Det er den endelige ligning.

Væren beveger seg i seg selv mens videnskapen teller krusningene i sub-atomær bevegelse, ute av stand til å fatte litenhetens storhet. Atomene som danner min hånd utgjør et univers i et univers; likevel kontrollerer jeg dens minste bevegelse ved min vilje. Bevissthet er den materie sinnet består av, og bevissthet er den energi som bygger enhver partikkel av det som kalles materie. Universet vi ser er i ethvert aspekt av sitt uttrykk en kondensering av levende bevissthet, så hver sten på stranden, hvert gresstrå på sletten og hver stjerne som stråler på himmelen er levende og et levende uttrykk for et aspekt av det guddommelige.

Jeg innser at bevisstheten i ethvert menneske, i ethvert levende vesen er en gnist, lik gnisten som spres fra et leirbål. Den er ikke desto mindre en gnist av ild og ild er dens essens. Den farer opp i luften adskilt fra hovedflammen, men forblir i essens forbundet med *all* ild. Slik farer min bevissthet av sted i et kort liv uten noensinne å skilles fra all-bevisst-

heten og all-livet. Jeg er alltid i enhet med Altet.

Idet jeg åpner mine *virkelige* øyne forsvinner rom og materie som morgentåken og et overveldende lys tar dens plass, fyller alt, fyller meg. Visjoner av en enhet som utsletter selv den fjerneste idé om adskilthet forener mitt sinn med altets sinn, og jeg ser tiden strukket som en linje innenfor evigheten som kun det begrensede sinn sanser og følger. Æoner av tid faller innenfor fraksjonen av et sekund og tid og rom samles til et punkt *uten* utstrekning favnet i ubegrenset evighet.

Jeg har en dyp overbevisning om at jeg er og er bevisst den evige væren. Den innerste virkelighet i meg er bevissthet, kun begrenset av begrensninger jeg tror på. Jo mindre jeg er overbevist om begrensningene, desto mindre begrenset er jeg til jeg ser at jeg er at jeg er, enten her, hvorsomhelst, overalt. Der finnes intet her og der, intet nu og da.

Jeg har en dyp overbevisning om at vi alle er ett, at der ikke finnes noen avstand annet enn ved illusjon. Så hva jeg gjør mot meg selv, gjør jeg mot enhver annen, og hva jeg gjør mot en annen gjør jeg mot meg selv. Hva en lider, lider vi alle og skylden må vi alle bære. Om

ilden var næret av skyld ville verden være et brennende inferno, men skyld nærer anger og inspirerer til botgjørelse, for sammenknytningen av våre individuelle liv fører uunn-gåelig våre handlinger tilbake til oss selv. Den kunnskapen går dypt.

Jeg har en dyp overbevisning om at der finnes en Gud i hvilken vi alle har vår væren og vårt uttrykk, en bevissthet så altomfattende, så alt-

gjennomtrengende at der ikke finnes noe som ikke er favnet av den og i den. Og inneni dette ubegrensede felt av bevisst velde erkjenner jeg en overskridende kjærlighet som opplyser det indre og det ytre rom, gir liv til den verden jeg kjenner og verdener jeg ikke kjenner og lar min tanke ekspandere hinsides tanke inn i Lys. ✧

Billedtekster

Første innside:

Den Høyeste Storlosjens delegater samlet ved årsmøtet i Lachute, Canada, i begynnelsen av oktober 2004. Rosenkors-Ordenens høyeste råd samles en uke hvert år, normalt her ved Ordenens retreat-senter vakkert beliggende ved den lille sjøen *Lac Rose-Croix* (Rosenkors-sjøen) i lønneskogen, ca en times kjøretur vest for Montreal. Den Høyeste Storlosjen består av Imperator, Sekretær og Skattmester (eksekutiv komité) samt Stormestrene fra alle Storlosjer (i alt 17 delegater).

Andre innside:

Tidligere i høst fikk Ordenen nye møbler til entreen på Rösan i gave. En verdsatt fornyelse! Samtidig ble det investert i nye hyller for fotoalbum og informasjonsmateriale. Ikke bare det at man kan sitte godt når man fordyper seg i fotoarkivet eller "Rosenkorset", møblene danner en fin halvsirkel foran peisen, og mange besøkende medlemmer har i mørke høstkvelder allerede kunnet nyte sprakende vedkubber, levende lys og interessante samtaler i det nye "kosehjørnet". På bildene ses frater Kari Halko, soror Jorunn Jørstad, soror Saga Westler og frater Irving Söderlund montere og "innvie" de nye møblene.